

LOBBYMEMO

Onderwerp : **Lobbymemo**
Van : Concernstaf
Aan : DO
Datum : 20 september 2022

- **Tweede Kamer**

- [Plenair debat over het systeem van de jeugdbeschermingsketen](#)
- [Commissiedebat Online Veiligheid en Cybersecurity](#)
- [Commissiedebat vergunningverlening, handhaving en toezicht](#)
- [Rondetafelgesprek tijdelijke huurcontracten](#)
- [Mondelinge vragen over armoede – hoge energielasten](#)
- [Rondetafelgesprek betaalbaarheid energie huishoudens](#)
- [Commissiedebat Gasmarkt en Leveringszekerheid](#)
- [Commissiedebat ruimtelijke ordening](#)
- [Commissiedebat klimaatakkoord gebouwde omgeving](#)
- [Hoorzitting elektriciteitsnet](#)
- [Tweeminutendebat MIRT](#)
- [Tweeminutendebat staat van de volkshuisvesting](#)

- **Stemmingen**

- [Dinsdag 14 september](#)

- **Brussel**

- [Europees Parlement: Gezamenlijke vergadering van de commissie van Economische en Monetaire zaken en Begrotingscommissie over het EU Herstelfonds \(RRF\)](#)
- [Europees Parlement: Gevolgen extreme weersomstandigheden: verhoging van EU inzet voor het tegengaan van klimaatverandering](#)
- [Europees Parlement: Reactie van de EU op verhoging energieprijzen](#)
- [Europees Parlement: Staat van de Europese Unie 2022](#)
- [Komende voorstellen Europese Commissie](#)
- [Kabinetsappreciaties Europese voorstellen \(BNC-fiches\)](#)
- [Consultaties Europese Commissie](#)
- [Agenda Europees Comité van de Regio's](#)

- **Parlementaire commissieagenda de komende weken**

- **Lange termijn plenaire vergadering**

Tweede Kamer

[Plenair debat over het systeem van de jeugdbeschermingsketen](#)

Donderdag 15 september debatteerde de Kamer met minister Weerwind voor Rechtsbescherming en staatssecretaris Van Ooijen van VWS over de jeugdbeschermingsketen. Aanleiding voor CDA-woordvoerder Peters dit debat vorige week aan te vragen waren brandbrieven van de [Inspecties Gezondheidszorg & Jeugd](#) en van Justitie en Veiligheid en na een kritisch rapport van het [WODC](#).

Aan het debat namen tien woordvoerders deel: Peters (CDA), Mutluer (PvdA), Hijink (SP), Van Haga, Westerveld (GL), Ceder (CU), Markuszower (PVV), Raemakers (D66), Verkuijlen (VVD) en Simons (BIJ1). Zij allen benadrukten dat er een crisis aan de hand is in de jeugdbeschermingsketen en dat er onmiddellijk actie moest worden ondernomen. Allen willen dat het aantal uithuisplaatsingen verminderd.

Westerveld, Hijink, Mutluer en Simons vonden de brief van het kabinet die daags voor het debat naar de Kamer was gestuurd, onvoldoende in dat opzicht. Zij zoeken naar manieren om de 'caseload' voor jeugdbeschermers – het aantal kinderen dat één jeugdbeschermer behandelt – te beperken en ze pleiten voor hogere tarieven voor gecertificeerde instellingen (GI's). Volgens Hijink moet de hele jeugdbeschermingsketen weggehaald worden bij gemeenten en onder landelijke aansturing gebracht. Iemand als Peters voelt daar niets voor. Het probleem zit hem niet in dit soort aspecten maar in de ingewikkeldheid van het systeem en in het denken in veiligheidstermen. Mutluer hekelt het beschikbare budget: 10 miljoen per jaar terwijl volgens Jeugdzorg Nederland 100 miljoen nodig is. Ze is het ook niet eens met de stelling van het rijk dat gemeenten moeten matchen. En het is slechts voor vier jaar, terwijl je met incidenteel geld geen structureel probleem kunt oplossen. Zij pleit voor de korte termijn voor een minimumtarief en een landelijke caseloadnorm. Voor de lange termijn wordt aan de Hervormingsagenda gewerkt. Westerveld wil binnen een maand een crisisplan met maatregelen voor de korte termijn.

Markuszower en vooral Van Haga legden het accent op onterechte uithuisplaatsingen en probeerden een sfeer te schetsen als zou Jeugdzorg moedwillig de hand lichten met regels. Dat soort aantijgingen wierp minister Weerwind verre van zich.

De coalitiepartijen, gematigd positief over de kabinetsbrief, zochten naar manieren om de bewindslieden aan te sporen meer initiatieven te nemen. Een systeemwijziging achten zij niet vruchtbaar, ze zoeken oplossingen binnen het huidige systeem. Ze willen ook dat er lopende trajecten versneld worden. Zo gaat Raemakers de verbetering van de rechtsbescherming van jeugdigen vanaf 2024 veel te langzaam. Hij is positief over de proeftuinen maar ook hier is een versnelling nodig. Peters wil dat de focus zich verlegt van veiligheid – het voorkomen van incidenten -- naar het bieden van hulp zoveel mogelijk in het gezin. Hij is voor een herziening van wat hij 'de duurste rotonde van Nederland' noemt: van wijkteams, naar Veilig Thuis. Via Veilig Thuis naar de Raad voor de Kinderbescherming. Van de Raad naar de rechter. Van de rechter naar de gecertificeerde instelling. Van daaruit naar de gespecialiseerde jeugdhulp. En weer terug naar de wijkteams.

Als kinderen uit huis geplaatst worden maar vanwege wachtlijsten geen hulp krijgen, zo redeneren Ceder en ook Verkuijlen, lopen de kans meer beschadigt te raken dan wanneer ze thuis waren gebleven. Ceder wil daarom van minister Weerwind weten of het mogelijk is in de huidige crisissituatie in dit soort gevallen het kind uit huis te halen maar binnen het gezin hulp te bieden. Ook stelt hij de vraag of er niet geld van gemeenten moet komen – de gemeentelijke matching van de 40 miljoen van minister Weerwind – maar dat er geld naar gemeenten zou moeten. In een interruptiedebat met Simons gaf hij geen duidelijk antwoord op haar vraag dat het geld voor gemeenten geormerkt zou moeten worden. Ceder ging niet verder dan te stellen dat het voor hem voor de korte termijn een andere vraag is dan voor de lange termijn. Verkuijlen, vroeger werkzaak

bij de politie, richt zich op de kwaliteit van het feitenonderzoek. Die is niet altijd optimaal. Kunnen oud-rechercheurs daar een bijdrage aan leveren?

In zijn termijn deed minister Weerwind zijn uiterste best te laten zien dat hij de urgentie van de problemen begrijpt. De brief was geen crisisplan, dat geeft hij de Kamer toe, maar eerlijk gezegd zijn hij en zijn collega Van Ooijen, als stelselverantwoordelijken, al een tijd bezig met een crisisaanpak; die hoeft dus niet opnieuw te worden geformuleerd. Dat het rijk de regie voert, wil niet zeggen dat het alle problemen zelf kan oplossen. Daarvoor zijn alle partijen nodig. En er is zorgvuldigheid nodig: aan welke knoppen kun je draaien? Hoe voorkom je ongewenste neveneffecten en zijn de voorstellen uitvoerbaar? Hij wil gezinsgericht werken; dat staat centraal in zijn beleid.

De continuïteit van de jeugdbeschermingsketen is een gedeelde verantwoordelijkheid van rijk en gemeenten. Het gaat er om de werklast bij de GI's te verlichten. Gemeenten, GI's en andere betrokken partijen gaan in het najaar in gesprek over de vraag wat een reële caseload is en welke tarieven daar bij horen. De minister verwacht in januari te horen wat zij gaan doen. Als dat onvoldoende is zal hij ingrijpen, door bijvoorbeeld een minimumtarief op te leggen. Hij heeft voor de komende vier jaar 10 miljoen per jaar beschikbaar gesteld. Hij heeft gemeenten gevraagd dat bedrag te matchen. De gemeenten nemen in oktober een besluit en hij heeft er alle vertrouwen in dat dat positief zal zijn.

Over rechtsbescherming meldde de minister niet meer dan dat hij de rechtsgronden voor de kinderscherming zal aanpassen conform het WODC-rapport en dat hij in november een programma en aanpak rechtsbescherming bij de Kamer zal indienen. Hij zegde Ceder toe dat hij de komende weken voorstellen zal uitwerken om het aantal uithuisplaatsingen te verminderen. Dat verlaagt ook de caseload. In het verlengde vroeg Verkuijen naar 'noodverbandjes' om er voor te zorgen dat ouders de garantie krijgen dat hun kind in een veiliger omgeving komt te verkeren. Weerwind kan dat verzoek niet met 'ja' beantwoorden, hij kan alleen zeggen dat hij dat wil. De minister beziet reeds de mogelijkheid om politiemensen te betrekken bij het feitenonderzoek.

Weerwind benadrukt dat in de zes proeftuinen, en dat worden er binnenkort tien, goede ervaringen worden opgedaan met een nieuwe manier van werken. Die ervaringen landelijk invoeren vergt wetswijziging en dat kost tijd. Daarom kan het niet voor 2024. Wel zal hij de Kamer over een half jaar informeren hoe het met de proeftuinen gaat.

Staatssecretaris Van Ooijen gaat in op de Hervormingsagenda als vehikel om brede aanpassingen in de jeugdzorg door te voeren. Hij noemt een aantal dingen: het verwijsproces naar de aanbieder moet eenduidiger, het stijgend belang van het criterium urgentie bij kinderen en de wachtlijsten. Hij nuanceert de oproep van de Kamer om alleen in de meest urgente gevallen een kind uit huis te plaatsen. Maar er zijn ook urgente gevallen zonder beschermingsmaatregel. Het vergt vertrouwen in de professionaliteit van de hulpverlener om toch de goede beslissing te nemen.

Het antwoord op de vraag of er geld van of naar de gemeenten moet, plaatst hij ook in de context van de Hervormingsagenda. De VNG zal het antwoord op het verzoek de 4 x 10 miljoen te matchen betrekken bij de gehele financiële discussie. Die tien miljoen ziet allen op de jeugdbeschermingsketen. De taakstelling van 500 miljoen voor rekening en risico van het rijk

regardeert de gehele jeugdzorg. Verder speelt de vraag van de 10 miljoen vanaf nu, terwijl de 500 miljoen vanaf 2025 speelt. Het zijn daarmee verschillende zaken.

De tien miljoen is bedoeld voor de randen van het jeugdbeschermingsdomein waar het raakt aan jeugdzorg, waar zorg en veiligheid heel dicht bij elkaar liggen. Het leek de staatssecretaris gebalanceerd om het benodigd budget op 50-50 basis van rijk en gemeenten te laten komen. Hij wil met gemeenten afspraken maken over de concrete besteding.

In tweede termijn werden in totaal [22 moties](#) ingediend, waarvan de volgende er uit springen:

- Motie van het lid [Mutluer](#) over een landelijke caseloadnorm waarmee één jeugdbeschermer negen gezinnen kan helpen. Ontraden;
- Motie van het lid [Hijink](#) over een voorstel voor kostendekkende tarieven voor de jeugdbeschermingsketen in 2023. Ontraden;
- Motie van het lid [Raemakers](#) over concrete maatregelen onderzoeken inzake de knelpunten in de rechtspositie. Oordeel Kamer;
- Motie van de leden [Raemakers en Peters](#) over wetgeving voor de vorming van regionale veiligheidsteams in de jeugdbeschermingsketen. Oordeel Kamer
- Motie van het lid [Peters](#) over bezien welke andere financieringsvormen passend zijn voor gecertificeerde instellingen.
- Gewijzigde motie van het lid [Hijink](#) over drie keer per jaar aan de Kamer rapporteren over de voortgang van de verbeteringen in de jeugdzorg (t.v.v. 31839-881). Overgenomen;
- Gewijzigde motie van het lid [Ceder c.s.](#) over in gesprek gaan met de benodigde partijen om tot een aanpak te komen in de huidige crisissituatie (t.v.v. 31839-889). Overgenomen nadat Ceder had ingestemd met verzoek van Weerwind om niet na een maand maar binnen zes weken met voorstellen te komen;

Over de moties zal op dinsdag 27 september (week na Prinsjesdag) worden gestemd.

Commissiedebat Online Veiligheid en Cybersecurity

Het commissiedebat van woensdagochtend 14 september verliep volgens Van Ginneken (D66) als een procedurevergadering: veel brieven of rapporten van minister Yesilgöz-Zegerius waren nog niet binnen – en dus was het lastig om erover te praten.

Evengoed waren 5 fracties vertegenwoordigd in het debat. Het duurde niet de ingeplande 3 uur, maar slechts anderhalf uur.

Online gebiedsverbod

Rajkowski (VVD) nam als eerste spreker ruim de tijd voor haar voorstel om de bevoegdheden van burgemeesters te verruimen om online uitspraken bestuursrechtelijk aan te kunnen pakken. De regels voor de openbare ruimte moeten volgens haar ook online gelden. Burgemeesters zouden ook in de online wereld opruiing en het oproepen tot rellen moeten kunnen voorkomen. Een mogelijkheid die nu door enkele burgemeesters al wordt toegepast is door een last onder dwangsom op te leggen aan iemand die online oproept tot rellen. Rajkowski vraagt de minister duidelijkheid te geven aan alle burgemeesters over deze mogelijkheid.

Van Raan (PvdD) vreest bij dit voorstel voor het inperken van het recht van demonstreren. Maar volgens Rajkowski is het geen nieuw middel, maar slechts een verplaatsing van de mogelijkheden die een burgemeester nu via het strafrecht heeft. Bovendien stelt ze dat het per definitie niet

overmatig wordt toegepast, omdat daarmee een strafrechtelijke aanpak niet meer mogelijk is. Je kunt immers niet iemand voor hetzelfde vergrijp twee keer vervolgen.

Minister Yesilgöz-Zegerius kent de wens en hoort ook dat burgemeesters willen kunnen optreden tegen rellen. Het lokaal bestuur ontbreekt nu nog in de aanpak van illegale content. Het staat op de agenda van de minister, waar ook de politie en het OM bij worden betrokken. Wel blijkt het onderwerp iets complexer dan ze aanvankelijk dacht. Met urgentie wil ze burgemeesters nog meer ondersteunen, daarom kijkt ze hoe ze meer middelen kunnen geven en komt er een voorziening waar burgemeesters terecht kunnen wanneer ze bepaalde content willen verwijderen. In het najaar volgt een stand van zaken.

End-to-end encryptie

De Tweede Kamer heeft onlangs een motie aangenomen die het kabinet oproept om in Europees verband end-to-end encryptie van online communicatie in stand te houden. Van Raan is speciaal voor dit onderwerp naar dit debat gekomen. De minister had de motie ontraden, maar hoe gaat zij er nu uitvoering aan geven? De toegezegde brief hierover is nog niet verstuurd. Daarnaast wil Van Raan weten welke minister hiervoor *in charge* is, op Europees niveau. Van Ginneken wil ook weten wat het standpunt van het kabinet is in de Europese discussie over end-to-end encryptie. Het verzwakken van encryptie brengt grote veiligheidsrisico's met zich mee. D66 wil dat de minister het voortouw in de EU neemt om encryptie te verdedigen. Tevens vraagt ze naar het effect van quantumcomputing op het breken van encryptie. Die toekomstige mogelijkheid baart haar zorgen. Ook voor Van Weerdenburg (PVV) is encryptie heel belangrijk.

Gaat de minister jagen op een unicorn?

De huidige strategie van de EU is om te zoeken naar een technische oplossing om illegale content te detecteren, ook als die versleuteld is. De technische oplossing bestaat nog niet en wordt daarom door Van Ginneken geksterende een *unicorn* genoemd: blijven we op een unicorn jagen of houden we encryptie in stand en zoeken we naar alternatieve manieren om illegale content op te sporen? (bij illegale content in Europees verband gaat het meestal om kinderporno, red.) De wens van de Kamer is volgens de aangenomen motie duidelijk: stop met het jagen op een unicorn, houd encryptie in stand en gebruik andere methoden voor opsporing.

De minister houdt zich enigszins op de vlakte door te zeggen dat allebei tegelijk mogelijk is: jagen op een unicorn én het zoeken naar alternatieven. Ze stuurt zo snel mogelijk de toegezegde brief aan Van Raan. Daarin wil ze enkele dilemma's schetsen, waar de Kamercommissie vervolgens samen met haar enkele strategische keuzes in moet maken. Een duidelijk kabinetsstandpunt blijft uit, ondanks doorvragen door onder andere Van Ginneken. Van Weerdenburg geeft in haar tweede termijn aan dat ze niet gerust is op de aanpak van de minister. Zij wil in de brief lezen: de deur zit dicht.

Samenvoeging cyber organisaties

Het kabinet heeft laten weten dat het DTC, de CSIRT-DSP en het NCSC gaan integreren tot één organisatie. Dit zijn de drie organisaties die toezicht houden op de digitale veiligheid in Nederland voor respectievelijk het bedrijfsleven, de niet-vitale sector en de vitale sector. De Kamercommissie en de minister hopen dat de nieuw te vormen organisatie een makkelijker afkorting krijgt.

Alle Kamerfracties zijn blij met deze stap: meer samenwerking is cruciaal. Rajkowski hoopt dat de specifieke kennis van het DTC over het mkb behouden blijft. Van Ginneken mist de urgentie van het kabinet: is het wel snel genoeg dat de samenwerking in 2026 rond is? "hackers wachten niet," besluit zij. Van Weerdenburg wil weten of 2026 echt de einddatum is en hoever de integratie nu in feite al is. Zij deelt een zorg met Van Ginneken: onder welk ministerie gaat het "NCSC 2.0" vallen?

De minister is hard bezig met de integratie, of althans met de uitwerking daarvan. Er wordt nu een programmaplan opgesteld, waarin de richting van de nieuwe organisatie wordt meegenomen. De expertise met betrekking tot het mkb blijft zeker behouden, het is vooral de samenwerking die verbetert. Het klopt dat men al bezig is met de integratie, met de onderlinge samenwerking. In 2026 is het helemaal afgerond. Half oktober ontvangt de Kamer de strategie van de samenvoeging, waarna volgend jaar na de zomer de eerste monitoring van de voortgang volgt.

Commissiedebat vergunningverlening, handhaving en toezicht

Aan dit periodieke halfjaarlijkse debat is op verzoek van de VVD het woord 'vergunningverlening' aan toegevoegd. In de praktijk ging het de afgelopen 1,5 jaar al alleen over het VTH rapport van de Commissie van Aartsen dus dat lijkt ook logisch. Deze Commissie heeft 10 aanbevelingen gedaan om de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving op het bedrijfsleven te intensiveren en te reorganiseren.

Bij het debat waren alleen VVD, Van Haga, PvdD, GL en D66 aanwezig. Op de VVD na eisten ze al een jaar dat het gehele advies van Van Aartsen integraal wordt overgenomen. Op interrupties naar de VVD schaarde ook deze fractie zich daar min of meer bij aan.

Nederland kent sinds 2013 een stelsel van 29 regionale omgevingsdiensten, die verantwoordelijk zijn voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) op milieugebied. Dit stelsel volgde op lang politiek geharrewar na een eerder advies uit 2008 van de commissie-Mans, die het milieutoezicht destijds als te versnipperd en vrijblijvend beoordeelde. Van Aartsen vindt dat er sindsdien eigenlijk geen spat is veranderd en pleit nu voor verdere schaalvergroting en een strakkere regierol van het Rijk. En juist op dat aspect botst het advies op afspraken in het verleden dat omgevingsdiensten verlengd lokaal bestuur zijn van provincies en gemeenten en met Van Aartsen vreemde hybride aangestuurde organisaties zouden gaan ontstaan.

Daar hebben D66, PvdD en GL geen boodschap aan, zij willen gewoon alle tien aanbevelingen overgenomen en uitgevoerd zien, juist met het oog op het advies van Mans uit 2008 en dat het advies van Van Aartsen ook al 18 maanden oud is. Dit is met het oog op milieucriminelen die veel geld verdienen en de lakse aanpak van milieuvervuiling door Tata steel en Chemours (Dordrecht) hard nodig stellen ze. Het interbestuurlijk programma van de staatssecretaris waar ook VNG en IPO aan deelnemen komt op hen over als een zachte heelmeeester waar de uitkomsten ongewis van zijn en te lang duurt. De PvdD fractie vindt het onbestaanbaar dat in de omgeving van Dordrecht niet meer uit de moestuin mag worden gegeten of dat het geven van moedermelk risico's met zich meebrengt.

Aanbeveling 4 (overal hetzelfde basistakenpakket) en aanbeveling 9 (rijkstoezicht op de diensten) zijn vooral de punten waar de drie fracties veel belang aan hechten en zien dat de staatssecretaris ze niet één op één overneemt. Van Haga wil dat de diensten een eigen mandaat krijgen, los van het bevoegd gezag en dat de grenzen congruent worden met die van de veiligheidsregio's.

De VVD zat er anders in. Deze fractie vroeg aandacht voor bedrijven die door de energietransitie en circulaire economie vergunningen nodig hebben voor innovatieve schone fabrieken en gebouwen. De omgevingsdiensten moeten deze vergunningen sneller kunnen verlenen om onze welvaart op peil te houden. Ook vindt de VVD fractie het vreemd dat dezelfde (soort) bedrijven verschillend worden behandeld bij verschillende omgevingsdiensten, daar moet het rijk regie op nemen. Er moet meer uniformiteit in komen of een landelijke dienst voor grote bedrijven gevormd worden.

De staatssecretaris onderschrijft die ambitie van de Commissie van Aartsen. Maar ze geeft tegelijkertijd aan dat het omgooien van het VTH stelsel en verantwoordelijkheden weghalen door het kabinet met rijksregie en een eigen mandaat van de omgevingsdienst echt te ver gaat. De omgevingsdiensten en veiligheidsregio's hebben nu de kennis, ook al wil je het overhevelen naar het rijk moet je daarin investeren.

De staatssecretaris gelooft in de kracht van het interbestuurlijk programma. In het programma wordt onderzocht of de veiligheidsregio en de omgevingsdiensten dezelfde grenzen moeten hanteren, hoe de financiering en eigenaarschap beter geborgd kunnen worden en wat de beste positie van de omgevingsdienst-directeur is. De verantwoordelijkheid van het ministerie wordt onder de loep genomen. mogelijk moet de wet en regelgeving daar voor worden aangepast.

Zeer risicovolle (BRZO) bedrijven hebben feitelijk al te maken met een landelijke dienst omdat OmgevingsdienstNL en BRZO+ landelijk opereren.

De algemene wet bestuursrecht maakt vergunningen al uniform dus daarin steun ze de VVD niet. Er komt wel analoog aan de handhavingsstrategie ook een integrale vergunningsstrategie.

Milieucriminaliteit mag niet lonen in afpakken van het oneigenlijk voordeel is van toepassing. Dit is echter een verantwoordelijkheid van het ministerie van Veiligheid en Justitie.

Er is een tweeminutendebat aangevraagd door de PvdD omdat zij een motie willen indienen over het rijkstoezicht.

Rondetafelgesprek tijdelijke huurcontracten

Het rondetafelgesprek van 13 september bestond uit drie blokken van drie sprekers. In het eerste blok spraken onderzoekers van Companen en de UvA en wethouder Balster (Den Haag), die namens de VNG het woord voerde. Het tweede blok bestond uit Woonbond, Huurcommissie en Kences. In het laatste blok kwamen particuliere en institutionele beleggers aan het woord, alsmede Aedes.

In elk blok kwam naar voren dat zowel de sprekers als de Kamerleden van mening waren dat vaste contracten de norm moeten zijn. De meningen liepen duidelijk uit elkaar in de vraag of tijdelijke contracten dan volledig afgeschaft moeten worden (in lijn met het wetsvoorstel van PvdA en CU) of dat er een mogelijkheid moet blijven voor tijdelijke huurcontracten bij bijvoorbeeld renovatie/verduurzaming, voor doelgroepen. Dit laatste was vooral het belang van de sprekers namens Vastgoed belang, IVBN en specifiek voor doelgroepcontracten voor internationale studenten, Kences. Opvallend was dat er geen harde conclusie te trekken is dat neerkomt op een

causaal verband tussen tijdelijke huurcontracten en prijsstijgingen, maar dat er ook geen causaal verband is tussen tijdelijke huurcontracten en het aantal vrijgekomen beschikbare woningen.

Tijdelijke huurcontracten hebben negatief effect.

Companen heeft zich gebogen over de wet doorstroming huurmarkt en komt tot de conclusie dat tijdelijke huurcontracten hadden kunnen helpen, maar dat als gevolg van de druk op de woningmarkt vooral een negatief effect hebben gehad. Daarbij heeft het ook niet tot meer aanbod geleid. Met name het prijsopdrijvend effect in een krappe markt werd hier naar voren gebracht.

Huisman (UvA) wijst daarboven op de onzekere positie van de huurder en dat tijdelijke huurcontracten niet hebben geleid tot doorstroming en meer beschikbare huurwoningen. Huisman beveelt intrekking van de wet aan.

Dhr. Balster (VNG) geeft aan dat in de praktijk tijdelijke contracten in veel gemeenten hebben geleid tot meer onzekerheid onder huurders en minder binding met wijken en buurten. De wethouder krijgt veel meldingen in Den Haag als gevolg van het prijsopdrijvend effect door tijdelijke huurcontracten. Huurders zijn in de praktijk veel minder in positie om naar de huurcommissie te stappen. De wethouder verwijst naar het positionpaper van de VNG, waar gepleit wordt voor afschaffing van de tijdelijke huurcontracten.

Nijboer (PvdA) vraagt naar hoeveelheid huurstijgingen als gevolg tijdelijke huurcontracten. Balster ziet hier een enorme discrepantie in huurprijs tussen nieuw verhuurde woningen en reeds verhuurde woningen.

De Woonbond geeft aan dat zij een huurverhoging bij bewonerswissel zien van gemiddeld 10% en steunt het voorstel van PvdA en CU voor afschaffen tijdelijke huurcontracten. Volgens de Woonbond moet dit ook gelden voor kamerverhuur

Beckerman (SP) vraagt welke mogelijkheden gemeenten nu hebben. Balster geeft aan dat gemeenten zelf afspraken met corporaties kunnen maken dat er niet tijdelijk verhuurd wordt. Woningzoekenden komen soms ook in soort tijdelijke carrousel terecht, de zogenaamde "herstructureringsnomaden". In de particuliere sector komt het probleem veel meer en op grotere schaal voor. De gemeente kan handhaven bij misstanden, maar niet op huurprijzen. Balster ziet meer heil in instrumenten als de verhuurdvergunning in de Wet goed verhuurderschap en het optrekken van het woningwaarderingssysteem. In tussentijd kunnen gemeenten vooral huurders op hun rechten wijzen en zo goed mogelijk informeren en begeleiden. In de gemeente Den Haag is bijvoorbeeld een huurbalie ingericht.

De Groot (VVD) vroeg de VNG woordvoerder nog naar de effecten op middenhuur als woningeigenaren hun zaken niet meer kunnen doorberekenen en de woningen gaan verkopen. Balster antwoordde dat er nu in Den Haag geen sprake meer is van middenhuur. De gemiddelde huurprijzen zitten er ver boven. Balster benadrukte nogmaals dat huurprijsregulering en langere contracten zeer wenselijk zijn.

De ChristenUnie vroeg naar de gevolgen voor leefbaarheid en sociale cohesie door tijdelijke contracten. Dit is lastig te herleiden naar tijdelijke contracten volgens Balster. Goedkoop particulier bezit is volgelvrij. Er is weinig grip op 'verkamering' en er zijn geen instrumenten om iets aan huurprijzen te doen. De kwetsbaarheid van bewoners neemt toe en dat heeft zichtbare effecten in de wijken.

Geurts (CDA) en De Groot (VVD) vroegen zich af of de problematiek alleen een (groot-)stedelijk fenomeen was of dat het ook in andere delen van het land voorkomt. Volgens Huisman (UvA) was het aanvankelijk vooral iets van de steden. Steden hebben traditioneel veel meer huurwoningen en de druk op de woningmarkt is veel hoger. Echter, nu is de situatie ook buiten de steden nijpender door de algehele schaarste op de woningmarkt. Balster bevestigt dat dit het beeld is in grote steden. In Den Haag en Rotterdam is het tekort aan betaalbare huur het hoogst van Nederland. Tijdelijke huur verergert dit probleem.

Sitton (Aedes, voorzitter Woonbron) stelt dat door tijdelijke huurcontracten veel misstanden mogelijk gemaakt worden. Het gevolg is grote stress, torenhoge huren en druk op de leefbaarheid in de wijken. In Rotterdam is een tijdelijk contract meer regel dan uitzondering. Het gaat daar niet om institutionele beleggers, benadrukt Sitton. De Aedeslijn is: maak huurovereenkomsten voor onbepaalde tijd de norm met uitzonderingen voor doelgroepen, kort verblijf renovatie of sloop. Uitwassen in particuliere huursector moeten hard worden aangepakt.

Naast tijdelijke huurcontracten spelen ook andere factoren een rol bij torenhoge huren. Sitton pleit voor afschaffing van de 6 maandentermijn toetsing aanvangshuur en het dwingend maken van het woningwaarderingstelsel (wws) voor gereguleerde huur. Dit zal positieve effecten hebben. Tevens pleit Aedes voor het doortrekken van de wws systematiek in een deel van de vrije sector, waardoor dit een afdwingbaar recht wordt. Sitton noemt hier Carnisse als voorbeeld, waar het direct een positief effect zal hebben.

Huurcommissie

Schuurbiers (Huurcommissie) nam een bescheiden rol in het rondetafelgesprek. Op voorhand gaf de huurcommissie aan geen oordeel over de wenselijkheid van de wet te zullen geven.

Nijboer (PvdA) vroeg of tijdelijke huurcontracten mensen beperken in hun stap naar de huurcommissie. Schuurbiers geeft aan dat er geen registratie bij de huurcommissie is dat het gaat om een tijdelijk huurcontract. Er is sprake van een daling in het aantal verzoeken om toetsing van de aanvangshuurprijs vanaf 2014. De huurcommissie kan niet bevestigen dat daar een oorzakelijk verband tussen zit, maar herkent de signalen van huurders. De huurcommissie heeft wel gewaarschuwd voor complexiteit van wetgeving, want het ziet allerlei mengvormen van tijdelijk-niet tijdelijk en die vraagstukken komen uiteindelijk bij de huurcommissie.

De huurcommissie ziet ook verschil tussen gemeenten met en zonder huurteam als het gaat om het vinden van de weg naar de huurcommissie.

Tijdelijke contracten zijn nodig

Jack de Vries (vastgoedbelang) benadrukt dat Vastgoedbelang voorstander is van de wet goed verhuurderschap en ook de mogelijkheid van een BIBOB toets. Wat hem betreft reageert de Kamer vooral op excessen en dat is nadelig voor de leden van Vastgoedbelang. Deze leden hebben ook belang bij langjarige huurders, maar maken veel gebruik van tijdelijke contracten. Zij gebruiken het als een proefperiode, zoals dat gebeurt op de arbeidsmarkt. De Vries geeft toe dat de wet daar niet voor bedoeld is.

Tijdelijke contracten zijn van belang voor speciale doelgroepen en de verduurzamingsplicht, als de woning in de verkoop gaat en om leegstand tegen te gaan. Vastgoedbelang stelt dat met het afschaffen het streven naar 100.000 nieuwe woningen in gevaar komt. Vastgoedbelang kan 10.000 hiervan realiseren, maar niet zonder het gebruik van tijdelijke huurcontracten.

Wensing (IVBN institutionele beleggers) geeft aan dat voor zijn leden huurcontracten voor onbepaalde termijn de norm zijn. Het gaat hier om lange termijn beleggers die huurders voor lange termijn willen. Zij willen dit ook om huurders te binden aan de wijk. IVBN is tegen korte termijn huurcontracten om snel de huur te verhogen, maar in uitzonderingsgevallen wil IVBN het gebruik van tijdelijke contracten houden: doelgroepencontracten, renovaties/verduurzaming.

Mondelinge vragen over armoede – hoge energielasten

Het nieuws dat een jongetje van de honger was flauwgevallen op school, was aanleiding voor Kuiken (PvdA) om mondelinge vragen te stellen aan minister Schouten van Armoedebeloid over wat zij denkt te gaan doen aan armoede bestrijding. De minister is voor dit specifieke geval in contact met de school. Op Prinsjesdag worden de bredere plannen van het kabinet gepresenteerd om de kinderarmoede in Nederland te halveren. Dat laatste kwam haar op hoon uit de Kamer te staan. De minister werd verweten met lege antwoorden te komen.

In de loop van de vragenserie kwamen Klaver (GL) en Kuiken nog aan het woord over de stijgende energielasten, als een van de oorzaken van de huidige armoede. Het antwoord in hun ogen is een prijsplafond voor energie. Zij verkiezen deze route boven schuldhelpverlening aan mensen, omdat ze dan eerst in de ellende moeten komen voordat hulp wordt geboden. Schouten kan niet verder gaan dan de mededeling dat het kabinet met de energieleveranciers in gesprek is. Het kabinet beziet alle opties worden bekeken en komt er op terug.

Palland (CDA) vraagt naar het bereik van de energietoeslag. Niet iedereen die er recht op heeft vraagt hem aan. Volgens haar wordt dat mede veroorzaakt doordat het aanvragen van die toeslag bij gemeenten te ingewikkeld is. Ze wil dat de minister daar met gemeenten over in overleg gaat. Minister Schouten heeft vrijwel elke week contact met de gemeenten via de VNG over deze vraag: hoe loopt het, hoe gaat het en wat is er nog meer voor nodig? Het kabinet heeft samen met de gemeenten op veel plekken gezorgd dat er nu mensen zijn die hulp aanbieden. Dat gaat van wijkteams tot kerken tot moskeeën tot zelfs banken. Er zijn allerlei plekken waar mensen komen en waar mensen die mogelijk recht hebben op die toeslag, meteen geholpen kunnen worden met de aanvraag.

Rondetafelgesprek betaalbaarheid energie huishoudens

De stijgende energieprijzen en de heftige gevolgen voor lage en middeninkomens zorgen er voor dat in de Kamer bij allerlei gelegenheden aandacht voor de kwestie komt. Hierboven werd geschreven over vragen die minister Schouten kreeg. Woensdag 14 september organiseerde de vaste commissie EZK een rondetafelgesprek over de betaalbaarheid van energie voor huishoudens. De insteek over die van het economisch domein: het ging vooral over armoede en wat er tegen te doen. Zelden was een rondetafelgesprek zo druk bezocht. Er namen maar liefst dertien woordvoerders aan deel: Erkens (VVD en voorzitter), Azarkan (Denk), Leijten (SP), Boucke (D66), Van Raan (PvdD), Grinwis en Ceder (beiden CU) Thijssen (PvdA), Kröger (GL), Bontenbal (CDA), Gündogan, Kops (PVV) en Dassen (Volt). En een cameraploeg in de zaal is voor een rondetafel ook al zeldzaam.

Er werd in drie blokken met gasten gesproken. Eerst met onderzoekers Arjan Vliegthart (Nibud) en Frans Rooijers (CE Delft), vervolgens met energieleveranciers Ron Wit (Eneco), Bram Drewes

(Vattenfall) en Ben Woldring (Gaslicht.com). Tenslotte kwamen namens de gemeenten Peter Heijkoop (VNG en Dordrecht) en Casper Gelderblom (Heerlen) aan het woord.

Alle gasten schetsten een alarmerend beeld van de huidige ontwikkelingen. Ieder neemt vanuit zijn eigen perspectief waar dat inwoners radeloos raken van de gestegen prijzen. Wat de zaak nog navranter maakt is dat nu, behalve de minima, ook middeninkomens in de knel dreigen te raken. Het Nibud krijgt veel vragen naar budgetteringstips, de energieleveranciers krijgen verzoeken tot aanpassing van het maandbedrag. Gemeenten krijgen veel verzoeken tot bijzondere bijstand en van de energietoeslag wordt veel gebruik gemaakt, oplopend tot 90% van de doelgroep. Er zijn ook zorgen over de storm die nog moet komen. Dat gaat om mensen die nu hun maandbedrag laag houden, dat kunnen betalen, maar die straks een enorme eindafrekening krijgen. Doordat ze nu betalen en geen achterstanden hebben, hebben de energiemaatschappijen er slecht zicht op. Er zijn ook mensen waarvan het oude contract afloopt en die een nieuw, veel duurder, contract zullen moeten afsluiten.

In hun vraagstelling bleken de Kamerleden vooral op zoek naar manieren hoe de gevolgen voor de bevolking te verminderen. Dat bleek lastig.

Het begint er al mee vast te stellen hoe groot de groep mensen is. Dat hangt o.a. van definities af. 'Het is schieten op een bewegend doel', aldus Vliegenthart.

Generieke maatregelen kunnen snel, maar zijn heel duur (bedragen van twaalf miljard gingen over tafel), gerichtere maatregelen zijn weliswaar goedkoper maar duren langer om in te kunnen voeren. Frans Rooijers had hier onderzoek naar gedaan. Hij zag mogelijkheden in het toevoegen van een energiecomponent aan de zorgtoeslag. Dat kan snel en binnen het bestaande systeem van de Belastingdienst en het bereikt de mensen die het nodig hebben. Het vergt alleen een besluit van de Kamer over de hoogte.

Vliegenthart wees erop dat het ook niet zal meevallen de groep mensen die maar dan 120% van het minimumloon verdienen te bereiken. Veel van deze mensen zijn niet in beeld van bijvoorbeeld gemeenten.

Kröger (GL) en Thijssen (PvdA) bepleiten een prijsplafond voor energie voor een basispakket. Wat mensen meer verbruiken zou een marktconform tarief moeten krijgen. Het verschil tussen het plafond en de marktprijs zou door de overheid aan de energieleveranciers vergoed moeten worden. Het voordeel is dat mensen gesteund worden in hun uitgaven en dus kunnen budgetteren. Als mensen in hun inkomen worden ondersteund, zoals bij een uitbreiding van de zorgtoeslag, dan hebben ze nog steeds de stress van hoge prijzen en de angst dat ze klem lopen. Energieleveranciers zijn weer huiverig voor een prijsplafond omdat ze marktverstoringen effecten ervan verwachten. Wit (Eneco) snapt de voorstellen om overwinst te belasten, maar waarschuwt voor ongelukken op de elektriciteitsmarkt. Een noodfonds is in zijn visie het sluitstuk dat alleen gaat werken voor mensen die de hele route voor het vinden van een betalingsregeling hebben afgelopen en die op geen enkele andere manier geholpen kunnen worden.

In hun inbreng schetsten Heijkoop en Gelderblom het gemeentelijk perspectief. Heijkoop waarschuwt dat een noodfonds niet de laatste halte mag zijn. Dat betekent dat iemand pas geholpen wordt als hij volkomen murw op de grond ligt. Dat is nodeloos leed toebrengen. Gemeenten kennen het noodfonds overigens niet. Hij wijst het rijk wel op de risico's van zoiets, analoog aan het schandaal met de kinderopvangtoeslagen.

Hij spreekt over bestaanszekerheid en wil niet lastig worden gevallen met voedselarmoede, menstruatiearmoede en nu weer energiearmoede. Het is voor hem ook geen probleem als mensen een regeling om de energiekosten te beteugelen gebruiken voor andere dingen. Het gaat er om dat ze rond kunnen komen; dat is het enige dat telt. Het frustreert hem dat het koopkrachtpakket geheim blijft tot Prinsjesdag, want dat bemoeilijkt gemeenten in het spannen van hun vangnet. Hij wil de financiële mogelijkheden inwoners ruimhartig te compenseren via de bijzondere bijstand. Mensen hebben rust en perspectief nodig. Vanuit die gedachte voelt hij wel voor een prijsplafond. Maar je moet de tijd nemen dat goed uit te werken. Kijk goed welke oplossing wel werkt. Als de belastingdienst zijn gegevens met gemeenten zou mogen delen, dan zouden gemeenten iedereen kunnen bereiken die in aanmerking komt voor de huidige energietoeslag.

En is zijn oproep: sluit mensen niet af van gas en elektra. Niet doen! Het helpt niemand en veroorzaakt alleen maar ellende.

Gelderblom schetst de onder gemiddelde sociaal economische situatie in de Oostelijke Mijnstreek, waar mijn nog steeds kampt met de gevolgen van de vorige energiecrisis, toen werd overgeschakeld van kolen naar gas. Vanuit de gemeente worden, met maatschappelijke partners, de mensen in de knel opgezocht. Er is echter een fundamentele herziening nodig van ons energiesysteem willen de huidige problemen voorkomen kunnen worden. Mensen in de problemen moeten zodanig worden geholpen dat ze er zelf zo min mogelijk voor hoeven te doen.

Commissiedebat Gasmarkt en Leveringszekerheid

Dit debat heeft een hele andere insteek gekregen. Bijna alle agendapunten van het debat werden opzij geschoven en het grootste deel van de tijd ging op aan de hoge energieprijzen en de gevolgen voor de koopkracht van inwoners met een laag inkomen en het MKB dat dreigt de deuren te moeten sluiten. Wat u hieronder leest is al weer deels ingehaald door de actualiteit gezien het debat donderdag 15 september was en kabinet de dag daarna heeft aangegeven aan een extra koopkrachtpakket en prijsplafond voor energie te werken.

Prijsplafond energie

GroenLinks en de Partij van de Arbeid hadden eerder een voorstel ingediend om een prijsplafond in te stellen voor het energieverbruik. ze denken dat het kan Omdat tijdens een rondetafelgesprek afgelopen week met grote energiebedrijven door hen werd aangegeven dat als het kabinet snel beslissingen neemt zij het door kunnen voeren. Alle andere woordvoerders werden erop geïnterrupteerd om aan te geven of ze het voorstel konden steunen. Er waren al signalen dat het kabinet aan deze optie dacht dus alle coalitiewoordvoerders sloten hun steun niet uit.

Alleen de SP en Haga waren kritisch. De SP vreest dat er subsidie gaat naar de energiebedrijven die al winst maken. De fractie heeft liever dat overwinsten worden afgeroomd. Hier is GL trouwens ook voorstander van. Haga wil helemaal geen geld weghalen bij bedrijven omdat de Staat de grootste profiteur van de hoge energieprijs is, beter is om de belasting en accijnzen op energie te verlagen. Immers, de energieprijzen zijn in Nederland de hoogste van heel Europa. De andere fracties vroegen of het plan wel uitvoerbaar was. De PvdA en GL erkenden dat dat nodig is maar vinden dat een opdracht voor het kabinet.

De minister heeft eerder gezegd dat hij niemand in Nederland in de kou laat staan. GroenLinks en de CU willen dan weten wat dat betekent, eisen dat het zo uitgelegd wordt dat ook niemand wordt afgesloten en hoe de minister dat handhaaft.

De minister herhaalde zijn woorden dat niemand in de kou mag staan en niemand wordt afgesloten, maatregelen daarvoor worden nu uitgewerkt. Het eerste pakket van 7 miljard blijkt niet voldoende te zijn, op Prinsjesdag komt het nieuwe koopkrachtpakket naar buiten. Op vragen over inkomenssteun verwijst hij naar de minister van SZW.

Noodfonds

Het noodfonds ontmoet nogal wat kritiek in de Kamer omdat het budget met 3 miljoen euro te laag is en er van mensen eerst wordt verwacht dat ze schulden opbouwen en dan een handje moeten ophouden. Als ze dat al doen is het te laat. Een schuldencrisis dreigt stellen de CU en de SP en dat kost de samenleving veel meer geld.

De fractie van volt verwijst naar het manifest van Kassa: [ik red het niet meer](#) met daarin getuigenissen van mensen die niet meer rondkomen vanwege de hoge energielasten. het maatregelenpakket wordt pas bekend gemaakt op Prinsjesdag, dat duurt te lang stelt de Kamer. Plus dat in dat pakket maatregelen zitten die ingaan per 1 januari 2023 terwijl deze herfst mensen al in de problemen zitten. De minister werd door bijna alle fracties onder druk gezet ook dit jaar maatregelen te nemen. De vergelijking met corona werd daarbij genoemd door D66: ook toen werden snel miljarden beschikbaar gesteld.

Minister Jetten kan de energierekening niet 100% dempen of compenseren. Het pakket dat op Prinsjesdag wordt gepresenteerd gaat inderdaad in per 1 januari. Hij prijst het constructieve voorstel van de oppositie zolang het prijsplafond de energiebesparing maar niet tegengaat. Hij verbaast zich over de energieleveranciers die stellen dat een prijsplafond op korte termijn in te voeren is. Zijn berichten zijn anders met 50 energieleveranciers die veel kleiner zijn dan Eneco of Vattenfall. Hij wil niet dat miljoenen mensen buiten de boot vallen. Daarom kijkt hij nu naar maatregelen die op korte termijn wel in te voeren zijn. na veel interrupties en wat onduidelijke antwoorden komt er een brief naar de Kamer met een opsomming van de mogelijkheden. De belastingen, BTW of accijnzen verlagen zal daar niet bij zitten want dat kan niet in een lopend jaar. Ook een SP suggestie om de transportkosten van energie verlagen voor huishoudens die geen of amper energie verbruiken sluit hij uit; Het netwerk moet onderhouden worden per aansluiting. Hij wil zich inzetten om schulden bij huishoudens te voorkomen. De voltallige Tweede Kamer vindt het een onbegrijpelijke vertoning dat de minister nu nog van alles moet uitzoeken en niks kan toezeggen. De oppositie verwijst daarbij naar debatten in het voorjaar waarbij ze vele opties op tafel hebben gelegd en niets is mee gedaan.

Modelcontracten

Variabele energiecontracten zijn gebonden aan een model. energiecontracten met een vaste termijn wel een jaar of langer zijn dat echter niet in verschillen heel erg in prijsopbouw. De VVD stelt dat iedereen naar zekerheid zoekt en dat huishoudens moeten worden geholpen met duidelijke vaste contracten. De fractie roept de minister op om te bekijken of deze modellen naar drie jaar kunnen. Minister Jetten gaat dat doen

Versnelling verduurzaming

Met alle aandacht voor de korte termijn voor de hoge energielasten willen GroenLinks, PvdD en D66 dat de verduurzaming wordt versneld en energieverspilling wordt tegengegaan. D66 stelt onconventionele ('out of the box') maatregelen op tafel zoals dat de overheid groot energiezuinige apparaten moet inkopen tegen een voordelige prijs, deze door te verkopen aan huishoudens met hulp van gemeenten, vakmensen met een lager BTW tarief woningen laat verduurzamen. Volt zegt daarop een motie van die strekking in te gaan dienen.

De SP is chagrijnig om dit soort suggesties. De focus op besparen heeft geen enkel effect bij huishoudens die al bijna geen energie meer verbruiken en zichzelf laten afsluiten, niet meer douchen of warm koken.

BBB wil dat isolatiesubsidies rechtstreeks naar de huishoudens gaan om in te zetten, ook als ze het zelf willen doen zonder aannemer.

De SDE++ subsidie voor wind en zonneparken staat nu op nul vanwege de hoge elektriciteitsprijzen. D66 wil voorkomen dat exploitanten van subsidie naar overwinsten gaan om daarna weer subsidie te krijgen. Ook wil de fractie dat niet gebruikte SDE subsidie beschikbaar blijft voor de verduurzaming en niet in de algemene middelen vervalt.

De PvdD ziet de klimaatdoelen verder uit beeld geraken omdat de minister kolencentrales harder laat stoken en schaliegas wordt geïmporteerd. Als het aan de PvdD ligt nemen we afscheid van bepaalde soorten energie-intensieve industrieën en verwarmde kassen in de sierteelt.

De VVD wil dat vergunningtrajecten sneller gaan dan de gebruikelijke 6-8 jaar om de energietransitie bij bedrijven te stimuleren. Kan de minister onderzoeken of de crisis en herstelwet kan worden ingezet?

Gazpromcontracten

Van Haga vindt het belachelijk dat gemeenten gedwongen werden hun energiecontract op te zeggen, de SGP zei het in nettere woorden. Het kostte de gemeente Utrecht 11 miljoen euro terwijl andere Europese landen dat niet doen. Ook de ChristenUnie kwam met het voorbeeld van de gemeente Sliedrecht die op een begroting van 80 miljoen euro nu 1 miljoen euro duurder uit is. Als het aan de SGP ligt wordt het verbod geheel geschrapt omdat Brussel het niet verplicht.

Leveringszekerheid

Het CDA wenst scenario's waarin Gazprom de levering helemaal stopt, kolencentrales tegelijk in onderhoud zijn, de gasopslagen leeg zijn en andere domino-effecten. Dat de gasopslag in Nederland goed is gevuld stemt meerdere fracties positief. Maar wie heeft recht op dat gas vragen GroenLinks, BBB en de SP zich af. Gaat het naar grote bedrijven of naar zwembaden en gemeenten? De 22 miljard euro die in het klimaatfonds is gereserveerd voor het bedrijfsleven kan beter worden geïnvesteerd in de reële economie vindt de Socialistische Partij

Afschakelplan/ MKB/zwembaden

Meerdere fracties vragen om een afschakelplan van aardgas. GroenLinks, CDA en de PvdD zien echter ook een economische afschakeling van het MKB, dat broodovens preventief worden uitgezet een tuinbouwkassen leeg komen te staan, de SP vreest de afsluiting van zwembaden en

buurthuizen. De VVD wil voorkomen dat bedrijven hun productie stilleggen omdat dat werkloosheid veroorzaakt of bedrijven laat vertrekken naar het buitenland. D66 wil in ieder geval niet dat dit meetelt bij de resultaten van de klimaatopgave.

De minister antwoordde dat Rusland 40% van het Europese gasverbruik leverde, die is nu zo goed als weg. De beste oplossing is massaal aardgas besparen. De Nederlandse gasopslag is nu gevuld tot 84%, en zal de komende winter er geen tekort zijn. Er is in 6 maanden een LNG terminal in de Eemshaven verzezen. Nederland zoekt met de Europese Unie naar verdere interventiemogelijkheden. De winter '23/'24 kan problematischer worden als de Chinese economie aantrekt en de LNG tankers naar Azië varen.

Er is een afschakelingsstrategie van drie fases. Ons land zit nu in fase 1. Vanwege de vereiste vertrouwelijkheid kan hij daar niet verder op ingaan. En daarom adviseert hij de Kamer een technische briefing te organiseren.

Gemeenten mogen vouchers geven aan lokale bedrijven voor energiebesparende maatregelen. De bakkers en tuinders die Jetten zelf spreekt willen sneller verduurzamen, niet om hulpgeld. Hij blijft inzetten om de energietransitie te versnellen en blijvend gas te besparen. Wind op zee wordt uitgebreid in combinatie met een waterstofinfrastructuur. Met de NAM een hoofdwaterstofnet aangelegd. Op een interruptie van de SGP bevestigt hij de kerncentrales niet te zijn vergeten, daar komt een apart debat over. JA21 wil meer gasboringen en een overzicht van (potentiële) locaties. Die is er al op www.nlog.nl. In november stuurt hij een brief over bindende doelen op energiebesparing.

De minister ging pas aan het einde van het debat na een interruptie van de CU heel kort op gemeentelijke gascontracten in. Hij stelde dat de Europese Commissie een sanctiepakket heeft ingesteld met een verbod op contracten met bedrijven in Russisch eigendom. De Duitse opvolger van Gazprom (Sefo) vindt de minister ook Russisch. Maar hij heeft de Europese Commissie om opheldering gevraagd en is in overleg met Duitsland over eigendomsconstructie van Sefo. Het oordeel van de Europese Commissie komt vóór 1 januari. Zodra het 'permanent regime' duidelijk is gaat minister in gesprek met nadeelgemeenten (die al hun contract hebben opgezegd) over compensatie.

Commissiedebat ruimtelijke ordening

Op 14 september debatteerde de Kamercommissie BiZa met de minister van VRO over de ruimtelijke ordening en Omgevingswet.

Regie

De regie op de RO had de meeste aandacht van de Kamer en iedereen wil het ook. Elke fractie nam het woord 'keuze' in de mond. De provincie Gelderland had laten weten dat met alle ruimteclaims de provincie 1,8 keer moet groeien om te kunnen faciliteren. Dat was een mooie aanleiding voor de PvdD om de minister te vragen welke claims hij wil laten vallen. Het CDA ziet er het bewijs in dat niet alles meer kan en nationale regie nodig is. Alle punten hieronder hebben ook te maken met landelijke regie.

Verrommeling

Alle fracties maken zich zorgen om de verrommeling van het Nederlandse landschap. De beroemde planologie is jaren geleden verlaten met overal bedrijfsterreinen en distributiecentra tot gevolg. Het landschap kwijnt weg vindt de PvdA. De SP betreurt dat de Nederlandse traditie op de volkshuisvesting en de ruimtelijke ordening is verkwanseld. Nederland versteent in we bouwen op riskante plekken

De CU (ook namens D66) en het CDA zien dat er nog 64 distributiecentra in de pijplijn zitten en wil daar een stop op, dan maar niet je pakketje met troep van een ver land snel bezorgd. De VVD wil er niet minder maar op plekken waar geen mensen wonen zoals de Maasvlakte. Er komen immers nog een miljoen mensen bij in ons land en zij hebben ook voorzieningen nodig en doen ook bestellingen op internet. De CU wenst een landelijke aanpak zoals bij datacenters. De PvdD stelt dat er daar ook nog 25 van bijkomen. De PvdA voegt er aan toe dat ze niets opleveren behalve laaggeschoold werk.

De VVD wil meer weten hoe 'water en bodem sturend' gaat uitpakken en wil dat de regie zich richt op de woningbouw. Het programma Mooi Nederland wordt door de VVD als vaag bestempeld. Schrappen wil de VVD niet maar meer denken in multifunctioneel ruimtegebruik. Dat aspect brengt ook de CU in. Het CDA zegt dat ons land veel baat heeft gehad bij het scheiden van functies maar dat er nu over nagedacht moet worden dat te verlaten. Wonen en kleinschalige bedrijvigheid moet bij elkaar kunnen.

NOVEX en Mooi NL

De 'ruimtelijke puzzel' in de NOVEX wordt in de kamer niet goed begrepen. De VVD vraagt of de 16 gebieden een grabbelton zijn geweest. Het CDA mist er de keuzes in, de SP vindt het vaag, de CU verdwaalt in het ambtelijke jargon van niet concrete plannen en vage processtappen en veel mooie ambities. GroenLinks stelt dat de minister teveel hinkt op landelijke regie én regionale uitvoering, dat kan niet tegelijk. De fractie vraagt zich of de minister wil dat gemeenten en provincies bevoegdheden gaan inleveren.

Minister De Jonge ziet de steun voor de landelijke regie maar merkt ook op dat iedereen er anders over denkt zodra de regie betekent dat er bemoeienis bij komt en iets niet meer kan. Soms gaat natuur voor, soms woningbouw en dat zorg er vast voor dat de overeenstemming verdwijnt. De regie moeten worden teruggepakt en dat is geen verwijt naar gemeente, ons land is simpelweg te klein waar elke beslissing een afwenteleffect heeft. De nationale omgevingsvisie maar was niet scherp op instrumenten en keuzes. Daarom is de Novex uitgewerkt. Regie nemen vergt eerst huiswerk van alle departementen, daarna volgt afstemming met de provincies. In de zomer van 2023 moet de ruimtelijke puzzel opgeleverd worden waarna in de herfst ruimtelijke arrangementen volgen in een aanscherping van de Novex. De novex gebieden komen uit de novi gebieden gevuld met Schiphol en de Lelylijn. Mooi Nederland is het toekomstbeeld waar niet alles kan en grenzen aan de groei zijn gesteld.

Het betreft geen bevoegdheidsverdeling of wijziging, als het rijk niet instapt kunnen decentrale overheden eenvoudigweg hun werk niet goed doen. We moeten ruimtelijke keuzes maken in de één overheidsgedachte. Er zal meer regie komen zoals bij datacentra is gebeurd, de verdozing van Nederland met distributiecentra moet ook stoppen.

Woningbouwlocaties

Binnen- en/of buitenstedelijk bouwen blijft een gevoelig puntje in de Kamer. De VVD is ervan overtuigd dat buitenstedelijk sneller en goedkoper kan. In het MIRT debatje met de minister van I&W kwam het ook aan de orde en toen werd er door deze minister instemmend op gereageerd. De [Neprom klaagt dat gemeentelijke RO procedures te lang duren](#) en heeft suggesties om ze te versnellen. Vooral opeenvolgende bezwaar en beroepsprocedures op hetzelfde project is de Nepromleden een doorn in het oog. De VVD vraagt de minister ze over te nemen. De VVD ziet provincies als remmende factor in de woningbouw.

Minister De Jonge stelt dat binnen-of buitenstedelijk bouwen bijna een geloof is geworden. het meeste moet binnenstedelijk Omdat ons land te klein is buitenstedelijke is nodig om de aantallen te halen maar dan wel met grond die niet nodig is voor landbouw of natuur. Water en bodem sturend zal soms zorgen dat een project niet door kan gaan, daar wordt een maatlat op geformuleerd. De provincies krijgen daarbij een zware rol omdat gemeenten soms niet besluiten wat landelijk nodig is. Daarbij verwijst de minister weer naar het voorbeeld dat sociale woningbouw zich te veel concentreert bij de centrumgemeenten. De minister zal reageren op het plan van de Neprom.

Zon op land

Kamerbreed is er weerstand op zonneweides. Alle daken bij elkaar leveren aan oppervlak veel meer op, is veel minder lelijk in het landschap en kost geen landbouwgrond.

De minister is het eens met de Tweede Kamer in verwijst naar de 'zonnebrief' en de 'zonneladder' met een afwegingskader van zon op dak, daarna op grond wat geen natuur en landbouwbestemming heeft en tot slot een meervoudig ruimtegebruik heeft. Op commentaar van de SP dat zon op land veel goedkoper en makkelijker is antwoordt de minister dat er normen komen voor zon bij nieuwbouw en de regionale energiestrategieën opdracht hebben gekregen de zonneladder te hanteren.

Behoud van landbouwgrond

Het CDA en de CU wil dat goede landbouwgrond beter beschermd wordt tegen bestemmingplanswisselingen, daar moet een streng afwegingskader voor komen. De CU wil af van het recht van de sterkste met de grootste portemonnee, Rijkswaterstaat die boerderijen opkoopt voor de stikstofrechten ten behoeve van snelwegen uitbreiden. Daar hebben gemeenten last van. De PvdA bracht het aspect van grondpolitiek weer aan de orde, bij een bestemmingsplanwisseling van landbouw naar woonbestemming gaan de opbrengsten nu naar speculanten. dit bracht het CDA er gelijk toe de Partij van de Arbeid woordvoerder te betitelen als marxist waarmee de jaren '70 debatten weer in herinnering werden gebracht. Waarop de PvdA riposteerde dat woningbouw een publiek belang en grondrecht is en grond soms 100 keer zoveel waard wordt en dat het niet eerlijk is dat dat allemaal bij de grondeigenaar terecht komt.

De minister geeft aan dat er grote ingrijpende gevolgen voor het landelijk gebied aankomen. landbouwgrond verzilt en 'water en bodem sturend' zorgt voor een extensivering. De landbouwgrond moet dus worden beschermd in het NPLG. Het CDA vertrouwt dit allemaal niet Maar de minister geeft aan dat het ruimtelijk arrangement na de zomer 2023 komt. Het doel is voldoende areaal over te houden. Ook de minister wil speculanten aanpakken, de totale winst hoeft niet naar de grondeigenaar.

Omgevingswet

Veel agendapunten gingen in op de Omgevingswet. De VVD steunt de oproep van de VNG om 1 januari aan te houden als invoeringsdatum. De SP vindt het allemaal te gehaast en wil in beeld houden dat er uitstel kan komen. GroenLinks had een op zich interessante opmerking dat de Omgevingswet zich niet verhoudt tot landelijke regie.

De minister wil de datum van 1 januari halen en wacht op het debat in de Eerste Kamer rond begin november. Daar voorafgaand heeft hij overleg met de medeoverheden in oktober en stelt als eis dat planketen, vergunningverlening en dienstverlening moeten werken. Uitstellen van de wet heeft waanzinnig nadelige consequenties aldus de minister

Commissiedebat klimaatakkoord gebouwde omgeving

Op 15 september vond het commissiedebat Klimaatakkoord Gebouwde Omgeving plaats. Door Thijssen (PvdA) is een tweeminutendebat aangevraagd.

Toezeggingen

- volgend jaar komt de evaluatie van de effecten van het warmtefonds en wordt de Kamer hierover geïnformeerd;
- De minister informeert de Kamer over de reikwijdte van de normering hybride warmtepompen;
- De minister doet aan de Kamer begin 2023 een nadere precisering van de kosten van hybride warmtepompen toekomen;
- De minister informeert voor de begrotingsbehandeling de Kamer over de mogelijkheden om van het enkel glas af te komen;
- De minister informeert begin volgend jaar per brief de Kamer over de mogelijkheden voor structurele verhoging van de bouwcapaciteit;

Algemeen

Nagenoeg alle woordvoerders begonnen hun betoog met de penibele situatie voor huishoudens en de torenhoge energierekening. Zoals veelal gebeurt bij debatten met minister De Jonge was er te weinig tijd over om het debat volledig af te ronden. Er was geen ruimte voor een tweede termijn en beantwoordt de minister nog schriftelijk de vragen van Grinwis (CU) over de mogelijkheden voor vve's om te verduurzamen. Het gaat dan specifiek om te toegang tot fondsen en de besluitvorming over verduurzaming binnen vve's zelf (de voorkeur voor gewone meerderheden en niet voor gekwalificeerde meerderheden).

Warmtefonds/financiering

Bromet (GL) complimenteerde de minister met zijn [Kamerbrief over warmtetransitie gebouwde omgeving en ondersteuning gemeenten](#). Ook Boulakjar (D66) was verheugd over de mogelijkheid om rentevrij te lenen uit dit fonds. De Groot (VVD) gaf aan dat ook veel middengroepen moeten ook geholpen worden met verduurzaming van hun woning. Juist ook zij en mkb zouden ook toegang moeten krijgen tot het warmtefonds. De VVD vraagt de minister dan ook of hij het warmtefonds voor deze groepen toegankelijk gaat maken door de grens van € 45.000 op te krikken.

Minister De Jonge licht toe dat vanaf 1 november financiering voor 0% rente voor woningeigenaren met een inkomen tot €45.000 mogelijk wordt. Ook woningeigenaren zonder leenruimte kunnen hier gebruik van maken. De minister is niet van plan om aan de grens van 45.000 te tornen. Het is een voordehand liggende grens en de minister ziet in oprekking ook een risico dat de ACM dit gaat zien als marktverstoring. Voor middeninkomens zijn er ook behoorlijk wat andere mogelijkheden, maar De Jonge wil wel volgend jaar evalueren of het voldoet. Volgend jaar worden alle regelingen uit het warmtefonds geëvalueerd.

Mkb heeft eigen financieringsfonds nodig. Dit zal mogelijk zijn onder het zogenoemde groene luik bij de BMKB. Op deze wijze krijgen mkb'ers financiering via de banken. De minister van EZK komt hier volgende week op terug.

Bontenbal (CDA) vindt dat ook warmtenetten door het rijk moeten worden gestimuleerd en vraagt wanneer er een nationaal fonds komt om warmtenetten te financieren.

De minister geeft aan dat er een subsidieregeling voor de onrendabele top komt voor aansluiting. Een additioneel fonds boven deze regeling is niet voorzien. De Jonge werkt nu aan de regeling met EZK, die op Prinsjesdag openbaar wordt.

Boulakjar (D66) vroeg aandacht voor de gemeentelijke verduurzamingregeling voor gebouwgebonden financiering. D66 vraagt waarom de minister geen gebruik maakt van dit instrument.

Minister De Jonge geeft aan dat gebouwgebonden financiering bedoeld is voor mensen die niet willen lenen. Het is technisch behoorlijk ingewikkeld, maar er lijkt inmiddels een geitenpaadje gevonden te zijn. De Jonge hield het bij deze mededeling en zal de Kamer hierover binnen twee maanden informeren.

Aardgasvrij

Van Haga en Eerdmans (JA21) spreken zich uit tegen verplicht van het gas. Eerdmans snapt niet hoe het aardgasvrijproject een succes genoemd kan worden. Het heeft 400 woningen per jaar opgeleverd, maar dat moeten er eigenlijk duizenden per jaar zijn. De doelstelling is wat JA21 betreft absurd hoog. Eerdmans vraagt tevens naar de uitkomsten van de consultatie wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie.

De Jonge antwoordt dat er een *trade off* is tussen kosten en het ingrijpen in keuzevrijheid.

Gemeenten hebben aangegeven dat er instrumenten nodig zijn, wel met waarborgen. Er is sprake van dwang, maar er het is ingekaderd in democratische besluitvorming. Gemeenteraden besluiten immers uiteindelijk over het omgevingsplan.

De minister heeft nog geen beeld van de uitkomsten van de consultatie gemeentelijke instrumenten, die op 14 september sloot.

Bontenbal (CDA) vroeg een beetje uit de context hoe de minister aankijkt tegen warmtewet. Wat het CDA betreft ligt de publieke route voor de hand.

Minister de Jonge gaf aan dat de discussie nog loopt. Keerzijde van publiek is dat je het investeringsvolume dan nodig hebt en de uitvoeringskennis en capaciteit moet ook nog meegenomen worden. De jonge verwees verder naar minister Jetten, die voor de warmtewet aan zet is.

Isolatie, fixteams en doe het zelve

Van Haga vindt isolatie is een van de weinige goede zaken van deze minister, maar ook hier grijpt de minister naar verplichtingen. Voor Van Haga is het beter om te zorgen voor meer energiepunten

in het energielabel. Van Haga is blij met de aangenomen motie over het isoleren monumenten, maar stelt dat de uitvoering wordt belemmerd door weigerachtige ambtenaren bij gemeenten. Thijssen (PvdA) vraagt naar de stand van zaken rond de Fix teams en wil weten hoeveel huizen er zijn aangepakt. Er moeten veel huizen geïsoleerd worden en personeel is een groot probleem. De PvdA pleit voor een wind op zee achtige aanpak, waarbij de minister met gemeenten zorgt voor langdurige zekerheid. Bromet (GL) pleit voor fix teams in elke gemeente. Boulakjar (D66) pleit voor nationale sturing in het nationaal isolatieprogramma om twee miljoen woningen isoleren. D66 wil woningeigenaren ook de mogelijkheid geven om zelf gebruik te maken van de subsidie en dat deze niet alleen via de installatiebedrijven loopt. Grinwis (CU) vraagt naar de impact van het nationaal isolatieprogramma in de praktijk en naar de stand van zaken rond de lokale aanpak van gemeenten. Vanaf 2023 gaat de regeling open voor gemeenten, maar de CU wil dit eigenlijk al eerder. Wat Grinwis betreft kunnen er meer middelen bij of kunnen er middelen naar voren gehaald worden. Minister De Jonge geeft aan dat er al veel gedaan wordt door gemeenten. Er zijn inmiddels zelfs ook professionele fixers. De capaciteit (van installateurs etc) wordt maximaal opgeschaald, zodat ze beschikbaar gemaakt worden voor alle gemeenten. De Jonge bevestigt dat de landelijke regie blijft: er komt een nationale organisatie die lokaal ondersteunt. Er is 4 mld. beschikbaar voor isolatie en zijn grote zorg is om dat z.s.m. zinvol uit te geven. Gemeenten trekken alles uit de kast om op de korte termijn te helpen, aldus de minister. De minister heeft behoefte aan georkestreerde, wijkgerichte, lokale aanpak. De regeling die voor gemeenten moet worden opengesteld gaat eind van de maand in consultatie. Begin 2023 kunnen gemeenten een aanvraag indienen. Op nationaal niveau is een regeling openstellen voor doe het zelfers bijzonder fraudegevoelig. Daar wil De Jonge niet aan. Lokaal is dit echter wel mogelijk en kan de doe het zelf de ruimte krijgen in de wijkaanpak.

Veel fracties gingen in op het probleem van enkel glas. De PvdA en GL willen een huurverlaging bij woningen met enkel glas. CU en CDA willen enkel glas snel uitfaseren en gaan nog niet zo ver om het nu als gebrek aan te merken.

Ook de minister antwoordt dat het aanmerken van enkel glas als een gebrek de huurders niet op korte termijn gaat helpen. Hij zal de mogelijkheden om van enkel glas af te komen in kaart brengen en met de Kamer delen.

Hoorzitting elektriciteitsnet

Deze hoorzitting duurde maar een uur en had maar twee genodigden met Maarten Abbenhuis, COO van TenneT (hoogspanning) en Jeroen Sanders, CTO van Enexis (midden en lage spanning). Vanuit de Kamer waren alleen GL, VVD en D66 vertegenwoordigd. De netcongestie in Brabant en Limburg was de reden van de hoorzitting.

Het was niet spannend omdat de Kamerleden zich meer kwamen informeren en hun kennis wilde bijschaven over tarieven, batterijen, opslag.

TenneT hamerde meermaals op het belang van tijdig programmeren net aanleggen van netcapaciteit, een boodschap die al vele malen eerder is aangegeven. Het versnellen van doorlooptijden met bestemmingsplannen en vergunningen kwam ook weer aan bod. De

Kamerleden wilden weten wat ze daarin als wetgever kunnen betekenen waarop Enexis aangaf we al in gesprek te zijn met gemeenten en provincies.

TenneT gaf aan dat de oorzaken van de acute congestie in Noord-Brabant en Limburg de hoge energieprijzen zijn. Deze hebben geleid tot extreem veel vraag naar duurzame elektriciteit. TenneT bouwt voor gewone belasting (niet alleen piekbelasting) en onderzoekt of flexibiliteit een rol kan spelen zodat we geen onnodige infra hoeven te realiseren.

Enexis stelt dat nog steeds code oranje in heel NL voor de elektriciteitsnetten van toepassing is, er komen grote golven aan aanvragen (transport en aansluiting) die zullen blijven komen. Samen met overheid kijken hoe we sneller kunnen uitbreiden, beter het net kunnen benutten en andere innovatieve oplossingen.

Op een vraag van de VVD op het proces, de ontstane paniek dat dat zulke grote delen van het net vol waren en er nu toch ruimte is gevonden en hoe dat te voorkomen stelt TenneT dat in de wet staat dat, als er nieuwe aanvragen komen die aan de grenzen van het net komen – je een congestieonderzoek moet doen. Dat is de pauzeknop die is ingedrukt. Het net zit niet vol, maar de grenzen zijn bereikt. Er moet eerder worden gehandeld en met belanghebbende in gesprek worden gegaan. Prioriteren is daar van belang. Er zijn nog steeds dubieuze aanvragen waarin partijen op 15 plekken een aanvraag doen. Dat moet niet kunnen in de toekomst. Ze willen de behandeling van batterijen (staat nu als verbruik geregistreerd) als hulp bij leveringszekerheid aanwijzen. Dus anders modelleren. We gaan ook op zoek naar flexibiliteit.

Enexis wil eerder geïnformeerd worden als er congestie dreigt en zijn bezig met een *early warning* systeem waarin ze aanvragen en beschikbare capaciteit met elkaar delen.

D66 ziet een mismatch in de ontwikkeling van de markt en de netuitbreiding terwijl de verduurzaming industrie van start gaat en wil weten wat de aanbeveling is aan de Kamer. Hier was het antwoord dat er beter moet worden geprogrammeerd met industrie en overheden, de ruimtelijke inpassing sneller en het systeem efficiënter moeten. Daarbij ook in ogenschouw houden dat er ook schaarste aan mankracht en grondstoffen is en het juridisch complex is. Het afwegingskader en het [MIEK](#) (Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat) werkt wat dat betreft heel goed.

De VVD ziet met zon en wind stevige pieken ontstaan en vraagt of er niet op het gemiddeld transport moet worden aangesloten. Hier is TenneT op tegen omdat de distributie over heel Europa gaat en er afspraken over zijn gemaakt. Die pieken moeten worden opgevangen door opslag. Enexis daarentegen doet dit al met zonneparken die worden aangesloten op 70% van het maximum

Tweeminutendebat MIRT

Moties ingediend tijdens het debat

- 35925-84 [Motie van het lid Van der Molen c.s. over realisatie van het treintraject Eindhoven-Heerlen](#) ontraden

- 35925-85 [Motie van de leden Van der Molen en De Hoop over het fiets-voetveer tussen Nieuwer Ter Aa en Breukelen handhaven totdat er een alternatief is gerealiseerd](#) aangehouden
- 35925-86 [Motie van de leden Stoffer en Van der Molen over overleg met de regio's over de aanpak van de Rijnbrug als verkeersknelpunt](#). ontraden

Tweeminutendebat staat van de volkshuisvesting

Moties ingediend tijdens het debat

- [Motie van het lid Van Haga over de liberalisatiegrens niet verhogen](#) ontraden
- [Motie van het lid Van Haga over het splitsen van woningen aanmoedigen](#) Oordeel Kamer
- [Motie van het lid Van Haga over de kostendelersnorm voor alle Nederlanders afschaffen](#). Ontraden
- [Motie van het lid Van Haga over afkeuring uitspreken over de plannen van de minister voor Volkshuisvesting](#) geen oordeel
- [Motie van de leden Beckerman en Sylvana Simons over een eenmalige garantiestelling van 50 miljoen waardoor wooncoöperaties externe financieringen kunnen aantrekken](#). Ontraden
- [Motie van de leden Beckerman en Sylvana Simons over de 30%-normering gebruiken om het aandeel sociaal te verhogen en niet te verlagen](#). Ontraden.
- [Motie van de leden Beckerman en Sylvana Simons over een programma van maatregelen voor de aanpak van de bestaande woningvoorraad ten behoeve van huurders en kopers met een lager inkomen](#) ontraden
- [Motie van het lid Peter de Groot over onderzoeken in hoeverre het WWS aanpassing behoeft om het geschikt te maken voor de middenhuur](#). Oordeel Kamer
- [Motie van het lid Peter de Groot over landelijke regie nemen in een zorgvuldige transformatie van specifieke recreatieparken naar woonwijken](#) oordeel Kamer
- [Motie van de leden Grinwis en Geurts over belemmeringen voor woningcorporaties om bouwgrond te kopen wegnemen](#) oordeel Kamer
- [Motie van de leden Boulakjar en Grinwis over de realisatie van studentenwoningen bij Kronenburg in Amstelveen](#) oordeel Kamer
- [Motie van het lid Den Haan over de aanbevelingen van de Raad voor Volksgezondheid & Samenleving meenemen in de uitwerking van de voorwaarden van woon-zorgvisies](#) oordeel Kamer
- [Motie van het lid Nijboer over de huren van huurwoningen met een energielabel slechter dan C dit jaar nog verlagen](#) ontraden
- [Motie van het lid Nijboer over de huren voor 2023 bevriezen](#) ontraden

Stemming is op 27 september

Stemmingen

Dinsdag 14 september

[Wetsvoorstel introductie gecombineerde geslachtsnaam](#)

Het wetsvoorstel is aangenomen.

Aangenomen amendement

- Amendement van de leden [Ellian van Ginneken](#) (35990-11) over een verruiming van de overgangsregeling.

Debat over de asielopvang

De uitslagen van de stemmingen over alle moties zijn [hier](#) te vinden. De uitslagen van de stemmingen over de meest relevante moties is als volgt:

- [Motie Kröger en Piri](#) om de Raad van State om spoedadvies te vragen over de maatregelen op de tijdelijke beperking van gezinshereniging voor statushouders. Verworpen;
- [Motie van der Plas](#) om binnen vier weken te inventariseren welke regelgeving de uitrol van kleine opvanglocaties in de weg zit en met concrete voorstellen te komen om deze beperkingen weg te nemen. Verworpen;
- [Motie Simons en Gündogan](#) om de wettelijke beslistermijn in asielzaken niet te verlengen. Verworpen;
- [Motie Koekkoek](#) om geen beroep te doen op de Dublinverordening wanneer er juridisch aantoonbaar inhumane omstandigheden zijn in het land van aankomst. Verworpen.

Aanpassing leeftijdsgrens bij pleegzorg en regels uithuisplaatsing bij gesloten jeugdhulp

De stemmingen zijn uitgesteld.

Moties ingediend bij tweeminutendebat Georganiseerde criminaliteit, ondermijning en criminaliteitsbestrijding

De uitslagen van de stemmingen over alle ingediende moties zijn [hier](#) te vinden. Bijzonder zijn de volgende:

- Motie van het lid [Mutluer](#) over een actieplan om misbruik van vakantieparken tegen te gaan. Aangenomen;
- Motie van het lid [Michon-Derkzen c.s.](#) over knelpunten bij het delen van informatie tussen organisaties in het veiligheidsdomein. Aangenomen;
- Motie van de leden [Michon-Derkzen](#) en [Mutluer](#) over een gezamenlijke agenda bewerkstelligen voor de NSOC en de RIEC's. Aangenomen;
- Motie van de leden [Knops en Michon-Derkzen](#) over concrete maatregelen om het witwassen via vakantieparken tegen te gaan. Aangenomen;
- Motie van de leden [Van Nispen en Beckerman](#) over het ontwikkelen van landelijk beleid waarmee gemeenten en provincies Bibob-toetsen kunnen uitvoeren. Aangenomen;
- Motie van de leden [Van Nispen en Beckerman](#) over het versterken van de landelijke aanpak van criminaliteit op en rondom vakantieparken. Aangenomen.

Brussel

Europees Parlement: Gezamenlijke vergadering van de commissie van Economische en Monetaire zaken en Begrotingscommissie over het EU Herstelfonds (RRF)

Maandagavond 12 september kwamen de leden van de commissie van Economische en Monetaire zaken en de Begrotingscommissie van het Europees Parlement samen om te praten met Eurocommissarissen Dombrovskis (Handel) en Gentiloni (Economie). In de zevende dialoog over

het EU Herstelfonds (RRF) werd gesproken over de uitkomsten van het evaluatieverslag van de Commissie over het RRF.

Hierbij ging het met name over de huidige stand van zaken van de 25 ingediende nationale herstel- en weerbaarheidsplannen van de lidstaten. Nederland zit hier niet bij, omdat ons plan nog moeten worden vastgesteld door de Raad. De plannen zijn beoordeeld en een positief besluit is noodzakelijk voor betalingen uit het RRF aan de lidstaten. Als laatste werd er ook gekeken naar de rol van het RRF bij het versterken van Europese economie, nu het duidelijk is dat de Russische invasie van Oekraïne hier een negatieve impact op heeft.

Dhr. Dombrovskis geeft aan dat verdere samenwerking nodig is, zodat alle plannen goed uitgevoerd kunnen worden. Indien er aanpassingen worden ingediend, bijvoorbeeld door problemen met hoge inflatie, zal er uitgebreid aandacht aan worden besteed. Dhr. Gentiloni vult aan dat het aannemen van de plannen niet goed genoeg is, maar het ook gaat om de concrete toepassing. De Commissie zal de aanpak monitoren.

Na deze inleiding van de Eurocommissarissen zijn de Europarlementariërs aan de beurt. Dhr. Fernandez (EVP) is bang dat de Europese connectie van de fondsen ontbreekt en het alleen gaat om nationale doelstellingen. Dombrovskis en Gentiloni merken op dat dit inderdaad moeilijk is om te forceren en dat lidstaten veel vrijheid hebben, maar moedigt grensoverschrijdende samenwerking wel aan.

Meerdere vragen worden gesteld over de hoogte van het beschikbare budget, en of dit wel genoeg is gezien de grote ambitie van de EU, met name bij de aanpak van klimaatverandering. Veel ambitie hebben botst niet met een beperkt budget, stelt Dombrovskis. Gentiloni haakt hier later nog op aan en vindt dat publieke investeringen inderdaad niet genoeg zijn om klimaatverandering tegen te gaan. Hij verwacht echter ook investeringen door de private sector.

Als laatste zijn er een aantal vragen over de planning. Is alles wel op tijd klaar? Beide Eurocommissarissen reageren positief en verwachten weinig tot geen uitstel, zolang er geen onverwachte discussies zijn die de samenwerking in de weg staan.

Europees Parlement: Gevolgen extreme weersomstandigheden: verhoging van EU inzet voor het tegengaan van klimaatverandering

Tijdens de vergadering van 13 September werd er gesproken over extra actie van de EU tegen de gevolgen van extreem weer. Dhr. Bek, minister van EU zaken van Tsjechië, start namens het voorzitterschap van de Raad, het gesprek met voorbeelden van de vele desastreuze gevolgen van de branden in het afgelopen jaar. Hij geeft aan dat de voedselzekerheid en de biodiversiteit in gevaar komen door de branden en dat de EU hier actie tegen moet ondernemen.

Hij noemt de vele EU-initiatieven op die helpen tegen klimaatverandering, zoals de Green Deal en Fit For 55. Deze plannen blijven relevant, maar er moet snel vooruitgang komen. Lidstaten moeten zelf meer bijdragen leveren aan de oplossing van de problemen, vooral met het oog op het Klimaatakkoord van Parijs. De EU moet en zal volgens hem het voortouw nemen in internationale gesprekken en initiatieven op het gebied van klimaat en duurzaamheid.

Eurocommissaris Sinkevicius haakt hierbij aan en komt met voorstellen om het huidige probleem van bosbranden aan te pakken. Volgens hem is het belangrijk om voorrang te verlenen aan gevoelige gebieden binnen de EU. Dit zal worden opgepakt door Europese onderzoekcentra. Tevens hoopt hij op meer dialoog met de financiële sectoren en de burgers.

De vele EU-projecten zijn een goede stap richting een verbeterde samenwerking, maar dit is nog niet genoeg. Het is ook belangrijk om problemen lokaal aan te pakken, vooral in regio's met een gevoeligheid voor branden. Door een gebrek aan capaciteit in verscheiden regio's om het vuur te bestrijden is het verstandig om regionaal meer te gaan coördineren.

De wisselwerking tussen droogte en waterverbruik (met name landbouwirrigatie) is een ander belangrijk facet bij de huidige problematiek. Bodembescherming en bosbeheer zijn daarbij relevant. Om meer te doen tegen bosbranden zal de EU grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van brandbestrijding bevorderen. Er zal ook meer capaciteit opgebouwd worden. Het gaat dan specifiek om helikopters, amfibievoertuigen en vliegtuigen.

De Europarlementariërs waren het allen eens met de problematiek rondom klimaatverandering en een verbeterde aanpak van bosbranden. Er was wel onenigheid over de daadwerkelijke urgentie en aanpak van de problemen en de lasten voor burgers en boeren. Mw. Vrecionová (Europese Conservatieven en Hervormers) is bang dat de boeren worden onderworpen aan bureaucratische regels. Mw. Aguilera (Progressieve Alliantie van Socialisten en Democraten) en Mw. Vautmans (Renew Europe) zijn van mening dat de boeren nu als vijand beschouwd worden door hun grote waterverbruik, terwijl er juist met hen samengewerkt moet worden. Daarentegen willen Dhr. Wölken (Progressieve Alliantie van Socialisten en Democraten) en Mw. Matias (Linkse Fractie) graag de klimaatinitiatieven versnellen, vooral met het oog op waterbesparing binnen de landbouw. Allen zijn positief over de extra EU-maatregelen voor het verhogen van de capaciteit voor de bestrijding van bosbranden, maar er worden wel vragen gesteld in hoeverre dit op tijd is, gezien er ook nog aanzienlijke schade wordt verwacht in het najaar.

Europees Parlement: Reactie van de EU op verhoging energieprijzen

Op dinsdagavond 13 september vond de vergadering over de drastische verhoging van de energieprijzen plaats, waarbij ook mogelijke EU-acties werden besproken. Dhr. Bek (Raad) dat dit belangrijk is, aangezien huishoudens en bedrijven de impact van de hogere prijzen voelen. Een aantal oplossingen zijn eerder al geïmplementeerd, zoals een noodplan voor gasreserves en maatregelen rondom de reductie van het gasverbruik. Dit is echter niet genoeg, want de energiecrisis is nog niet opgelost.

Het doel van deze vergadering is dan ook om een overeenkomst te vinden. Eurocommissaris Simson (Energie) wijst op de urgentie, want Rusland dreigt met een vermindering van de toevoer van gas als reactie op de EU-sancties. De Commissie stelt voor om het elektriciteitsverbruik te verminderen, vooral op piekuren. Ook wordt er voorgesteld om een winstplafond te creëren voor elektriciteitsbedrijven. Het geld wat hiermee wordt opgehaald zal via de lidstaten terugvloeien naar kwetsbare groepen.

Mw. Simson vraagt ook aandacht voor de enorme winsten van gasbedrijven en stelt voor om hier een zogenaamde 'solidariteitsbelasting' over te heffen, waarbij het opgehaalde geld kan worden geïnvesteerd in kwetsbare bedrijven en groene technologie. De Commissie zal bovendien kijken naar de mogelijkheden van een plafond op de gasprijzen en wat de effecten hiervan zijn op de lidstaten. Hier zal later dit najaar op teruggekomen worden.

Mw. Hayer (Renew) sluit zich aan bij het idee om excessieve winsten aan te pakken en dit terug te geven aan kwetsbare groepen. Mw. De Lange (EVP/CDA) is ook van mening dat er meer balans moet komen tussen de groep die buitensporig profiteert en de groep die lijdt. Er moeten geen verplichten ontstaan voor burgers bij het aanpakken van de energiereductie, vindt dhr. Nica (S&D), aangezien deze groep nu al alle lasten van de crisis ervaart. De crisis wordt ook aangehaald als kans om geheel over te gaan tot energie-onafhankelijkheid, met een duidelijke rol voor hernieuwbare energie, aldus dhr. Niinistö (Groene Fractie).

Europees Parlement: Staat van de Europese Unie 2022

Op 14 september 2022 werd in het Europees Parlement de jaarlijkse Staat van de Europese Unie voorgedragen door de voorzitter van de Europese Commissie, Ursula von der Leyen. De rede van dit jaar kan voornamelijk beschouwd worden als een oproep tot solidariteit, onafhankelijkheid en het verdedigen van democratische normen en waarden in Oekraïne en Europa. In dat kader was Olena Zelenska, first lady van Oekraïne, te gast en was de Commissie gekleed in de kleuren van de Oekraïense vlag. In lijn met eerdere acties wil de Europese Commissie een bedrag vrijmaken voor wederopbouw van Oekraïense scholen. Ook wordt ervoor gepleit dat Oekraïne toegang krijgt tot de Europese interne markt.

Daarnaast zijn een aantal maatregelen genoemd voor de hoge energieprijzen, zoals de invoering van een winstplafond bij elektriciteitsbedrijven en tijdelijk extra belasting op de winstmarges van oliebedrijven. Tevens is een voorstel ontwikkeld om de elektriciteitsmarkt te hervormen, zodat de gasprijs niet langer een grote invloed heeft op de elektriciteitsprijs. Von der Leyen is hiernaast bereid om grote investeringen te doen in waterstof en spreekt zich uit tegen het gebruik van fossiele brandstoffen. Door klimaatverandering en de vele bosbranden wil de Commissie de capaciteit voor brandbestrijding verdubbelen.

Ondanks het feit dat Von der Leyen trots is op het economische herstel van de EU na de COVID-19 pandemie, is meer nodig om de Europese economie te bevorderen. Daarbij is met name aandacht voor flexibeler en eenvoudiger economische beleid voor het MKB. De Commissie zal zich daarom inzetten op de erkenning van diploma's binnen en buiten de EU voor het wegnemen van tekorten op de arbeidsmarkt. Bovendien zal 2023 in het teken staan van het 'Europees Jaar van Vaardigheden', waar omscholing en het opleiden van nieuw personeel centraal zullen staan. Tot slot zal de Europese Commissie volgend jaar een aantal initiatieven publiceren. Bijvoorbeeld ten aanzien van: virtuele werelden (zoals metaverse), screening en registratie van asbest in publieke gebouwen, digitalisering van reisdocumenten (o.a. paspoorten), mentale gezondheid van inwoners en mensenhandel.

Komende voorstellen Europese Commissie

Datum	Relevante voorstellen
-------	-----------------------

21-09-2022	Herziening verordening vuurwapens
28-09-2022	Aansprakelijkheidsrichtlijn kunstmatige intelligentie
28-09-2022	Implementatie Europese pijler van sociale rechten: - Versterken sociale dialoog (tbc); - Aanbeveling minimumloon; - Bescherming tegen asbest op werk.
04-10-2022	Mededeling toepassing van Europees recht
18-10-2022	Werkprogramma Europese Commissie 2023
26-10-2022	Pakket tegen milieuvervuiling: - Geïntegreerd waterbeheer – Herziening waterverontreinigingsfactoren; - Herziening van de EU-wetgeving inzake luchtkwaliteit; - Herziening van de richtlijn inzake de behandeling van stedelijk afvalwater.

Kabinetsappreciaties Europese voorstellen (BNC-fiches)

Datum	Relevante BNC-fiches
05-07-2022	Mededeling Nieuwe Europese Innovatie Agenda

Consultaties Europese Commissie

Deadline	Onderwerp	Type
23-09-2022	Drugsverslaafde delinquenten – alternatieve straffen	Openbare raadpleging
30-09-2022	Sociale economie: randvoorwaarden	Openbare raadpleging
06-10-2022	Reizen: digitalisering van reisdocumenten	Openbare raadpleging
24-10-2022	Bodemgezondheid	Openbare raadpleging
28-10-2022	Wetgevingsinitiatief grensoverschrijdende activiteiten van verenigingen	Openbare raadpleging

Zelf reageren? Dat kan via <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives>.

Agenda Europees Comité van de Regio's

Datum	Onderwerp
22-09-2022	Commissie economie (ECON): - Implementatie plannen Herstel en Veerkracht Faciliteit (HVP, RRF); - Voortgang implementatie Sustainable Development Goals (SDG).
28-09-2022	Commissie burgerschap, governance en externe betrekkingen (CIVEX): - Rol van steden en regio's in wederopbouw Oekraïne
29-09-2022	Commissie o.a. cohesie en mobiliteit (COTER): - Update missie 100 klimaat-neutrale steden; - Impact oorlog Oekraïne voor betaalbare huisvesting.

Parlementaire commissieagenda de komende weken

Datum	Onderwerp	Soort overleg ¹
26-09-2022	Wet beveiliging netwerk- en informatiesystemen (36084)	WO
26-09-2022	Belastingplan 2023	TB
27-09-2022	Wet Hersteloperatie Toeslagen	WO
28-09-2022	Elektriciteitsnet, energie-infrastructuur en RES	CD
28-09-2022	Basisregistratie Personen en E-id	CD
28-09-2022	Ontwikkelingen rondom het coronavirus	CD
28-09-2022	Opkoop vakantieparken	RTG
29-09-2022	Wonen	CD
30-09-2022	Voortgangsrapportage Europese Digitale Identiteit	SO
03-10-2022	Pakket Belastingplan 2023	IN
04-10-2022	Het jonge kind	RTG
05-10-2022	Energieraad (informeel) d.d. 12 oktober 2022	CD
05-10-2022	Vreemdelingen- en asielbeleid	CD
05-10-2022	Digitaliserende overheid	CD
06-10-2022	Onderwijshuisvesting funderend onderwijs	CD
06-10-2022	Natuur	CD
06-10-2022	Acties kabinet bevorderen menselijke maat wetten en regels (TK35510-102)	SO
06-10-2022	Kansspelen	CD
11-10-2022	Aanpak van criminele geldstromen	TB
11-10-2022	Programma van Eisen Hoofdrailconcessie	CD
12-10-2022	Leefomgeving	CD
12-10-2022	Kinderopvang	CD
12-10-2022	JBZ-Raad op 13 en 14 oktober te Luxemburg (vreemdelingen- en asielonderwerpen)	CD
13-10-2022	Kernenergie	CD

1

CD	= Commissiedebat (opvolger van AO)	RTG	= Rondetafelgesprek
Ges	= Gesprek	SO	= Schriftelijk Overleg
In	= Inbreng verslag (wetsvoorstel)	TB	= Technische Briefing
NO	= Nota Overleg	FV	= Feitelijke Vragen
Pet	= Petitie	WO	= Wetgevingsoverleg

13-10-2022	Participatiewet	CD
18-10-2022	Energieraad (formeel) d.d. 25 oktober 2022	CD
19-10-2022	Bedrijfslevenbeleid	CD
19-10-2022	Burgemeesters	CD
19-10-2022	Vreemdelingen- en asielbeleid	CD
19-10-2022	Armoede- en schuldenbeleid	CD
20-10-2022	Bestrijding witwassen en terrorismefinanciering	CD
20-10-2022	Arbeidsmarktdiscriminatie	CD
20-10-2022	Bescherming persoonsgegevens en digitale grondrechten	CD
20-10-2022	Nationaal Toekomstbeeld Fiets en Fietsambitie 2022-2025	SO
02-11-2022	Circulaire economie	CD
09-11-2022	Verduurzaming Industrie	CD
10-11-2022	Criminaliteitsbestrijding, ondermijning en georganiseerde criminaliteit	CD

Lange termijn plenaire vergadering

20 – 22 september (week 38)

- Prinsjesdag
- Algemene Politieke Beschouwingen
- 36 055 Wijziging van de Woningwet in verband met aanpassing van het saneringskader

27 – 29 september (week 39)

- 35 825 Wetswijziging t.b.v. het wijzigen van de vermelding van het geslacht in de akte van geboorte
- 35 519 Wijziging van de Gemeentewet in verband met differentiatie van parkeertarieven naar uitlaatemissies van een voertuig
- Tweeminutendebat Datacenters (CD 23/06)
- Tweeminutendebat Hoofdlijnenbrief Media 2022 (CD 06/07)
- Tweeminutendebat Bouwregelgeving (28 325, nr. 238)

4 – 6 oktober (week 40)

- Algemene Financiële Beschouwingen

11 – 13 oktober (week 41)

- Begroting Algemene Zaken (IIIA), Kabinet van de Koning (IIIB) en de Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (IIIC)
- Begroting Koning (I)
- Begroting Binnenlandse Zaken (VII)

- 36 078 Wijziging van de Wet inburgering 2021 in verband met aanpassing van het overgangsrecht'

18 – 20 oktober (week 42)

- Begroting Koninkrijksrelaties (VII)
- Begroting Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI)

21 t/m 31 oktober (week 43)

Herfstreces

1 – 3 november (week 44)

- Begroting Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII)
- Begroting Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (XIV) en het Diergezondheidsfonds (F)

8 – 10 november (week 45)

- Begroting Buitenlandse Zaken (V)
- Pakket Belastingplan 2023

15 – 17 november (week 46)

- WGO Onderdeel digitalisering BZK, J&V en EZK
- Begroting Justitie en Veiligheid (VI)
- Begroting Defensie (X)

22 – 24 november (week 47)

- Begroting Economische Zaken en Klimaat (XIII)
- Begroting Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII)

29 november – 1 december (week 48)

- Begroting Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV)
- Begroting Infrastructuur en Waterstaat (XII)

6 – 8 december (week 49)

Stemmingen over alle begrotingen

Het Lobbymemo Den Haag & Brussel wordt gemaakt door:

Den Haag: Eric de Rijk, Richard van Vliet, Jesse de Jong + gastschrijver Resham Newalsing van de gemeente Rotterdam

Brussel: Team Europa